

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem Mgr. Filipem Skřivanem ve věci

žalobce: **P. S.**
sídlem X
zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem
sídlem Pod Kaštany 245/10, Praha 6

proti
žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina**
sídlem Žižkova 57, Jihlava

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 3. 2020, č. j. KUJI 28867/2020, sp. zn. ODSH 446/2019 Krp,

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina ze dne 26. 3. 2020, č. j. KUJI 28867/2020, sp. zn. ODSH 446/2019 Krp, **se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se nepřiznává náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Městský úřad Velké Meziříčí (dále jen „městský úřad“) rozhodnutím ze dne 20. 2. 2019, č. j. DOP/41371/2018-novotna/14748/2018, uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku provozovatele vozidla dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Přestupku se žalobce dopustil tím, že nezjištěný řidič jím provozovaného vozidla registrační značky X dne 18. 12. 2017 v 17:06 hod. na dálnici D1 v úseku 147. – 151. km jel průměrnou rychlostí 111 km/h, přičemž přechodnou úpravou provozu zde byla povolena nejvyšší dovolená rychlost 80 km/h. Za přestupek uložil městský úřad žalobci pokutu ve výši 2 500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.
2. Odvolání podané proti tomuto rozhodnutí Ing. M. J. (v němž je označen jako substitut zmocněnce žalobce ve správním řízení, společnosti ODVOZ VOZU s.r.o.) zamítl žalovaný napadeným rozhodnutím jako nepřipustné dle § 92 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“), neboť nebylo podáno oprávněnou osobou. Dle odůvodnění napadeného rozhodnutí je žalovanému z úřední činnosti známo, že se pan Ing. M. J. činností zmocněnce věnuje dlouhodobě, nicméně v nynější věci nepředložil zmocnění k zastupování.

II. Obsah žaloby

3. Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce včasnou žalobu. Namítá, že odvolání, bylo vypraveno z datové schránky Ing. M. J., který se v odvolání tituloval substitutem zmocněnce žalobce, společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. Jedinou vadou podání byla chybějící substituční plná moc. Žalovaný byl v této situaci povinen postupovat dle § 37 odst. 3 správního řádu a vyzvat Ing. J. k tomu, aby předložil substituční plnou moc. Tím spíše, že substituční plná moc od společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. panu Ing. J. byla žalovanému v jiných řízeních předkládána opakovaně a její nepředložení v nynější věci bylo výjimkou.
4. Žalovaný přitom netvrdí žádný důvod, proč nepostupoval dle § 37 odst. 3 správního řádu. Žalobce zároveň upozorňuje, že odvolání bylo podáno dne 11. 3. 2019 a napadené rozhodnutí bylo vydáno až dne 26. 3. 2020. Sám žalobce podal dne 4. 3. 2020 žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti, kterou se domáhal, aby bylo vydáno rozhodnutí, s čímž byl seznámen i žalovaný. Muselo mu tak být zřejmé, že žalobce považuje odvolání za své, tedy podané oprávněnou osobou.
5. Závěrem se žalobce obsáhle vyjadřuje ke způsobu zveřejňování soudních rozhodnutí na webu Nejvyššího správního soudu a navrhuje napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že Ing. J. se činností zmocněnce věnuje dlouhodobě, nicméně v nynější věci nepředložil zmocnění k zastupování. Žalovanému tak v souladu se sdělením likvidátora společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. Ing. R. D., Ph.D., ze dne 21. 6. 2019, sp. zn. 85 Cm 515/2019 – 6, o neplatnosti přípisů jakýchkoliv zmocněnců, kterým byla plná moc k zastupování společnosti udělena, nezbylo nic jiného, než vyhodnotit odvolání jako nepřipustné. Žalovaný proto navrhuje, aby soud žalobu zamítl.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Za splnění podmínek § 51 s. ř. s. rozhodl soud bez jednání.
8. Žaloba je důvodná.
9. O podstatných skutkových okolnostech není v nynější věci sporu – odvolání podal Ing. J., v odvolání se označil jako substitut zástupce žalobce ve správním řízení (společnosti ODVOZ VOZU s.r.o.), avšak spolu s odvoláním nepředložil žádné zmocnění. Žalovaný nevyzval Ing. J. k doložení zmocnění. V odůvodnění napadeného rozhodnutí uvedl, že mu je z úřední činnosti známo, že se Ing. M. J. činností zmocněnce věnuje dlouhodobě.
10. Podle § 33 odst. 1 správního řádu *účastník si může zvolit zmocněnce. Zmocnění k zastoupení se prokazuje písemnou plnou mocí. Podle § 33 odst. 3 správního řádu zmocněnec může udělit plnou moc jiné osobě, aby místo něho za účastníka jednala, jen je-li v plné moci výslovně dovoleno, že tak může učinit, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.*
11. Obecně platí, že pokud je ve správním řízení procesní úkon zjevně činěn za jiného, je zákonnou povinností zmocněnce doložit oprávnění zmocnitele zastupovat. Pokud tuto zákonnou povinnost zmocněnec přes výzvu nesplní, správní orgán již není povinen vyzývat zmocnitele a tomu není takový procesní úkon přičitatelný (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 2. 2019, č. j. 6 As 405/2017 – 33, jehož závěry je ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2019, č. j. 1 As 283/2018 – 33, možné bez dalšího aplikovat i na zastoupení před správním orgánem).
12. Podle § 37 odst. 3 správního řádu *nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.* Neprokázání zastoupení v případě, kdy podání činí osoba označená v něm za zástupce účastníka, je jinou vadou ve smyslu § 37 odst. 3 správního řádu, k jejímuž odstranění má správní orgán vyzývat (viz např. rozsudky ze dne 29. 1. 2015, č. j. 10 As 266/2014 – 32, a ze dne 26. 1. 2017, č. j. 1 As 290/2016 – 33). Má-li správní orgán důvodné pochybnosti o existenci zastoupení, je zásadně povinen vyzvat zmocněnce k odstranění těchto vad či pochybností (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 6. 2016, č. j. 1 As 34/2016 – 35).
13. Pokud tedy Ing. J. podal jménem žalobce odvolání a nedoložil zmocnění, které by jej k tomu opravňovalo, byl žalovaný zásadně povinen ve smyslu shora uvedených ustanovení zákona a závěrů judikatury vyzvat Ing. J., aby doložil oprávnění za žalobce jednat. Teprve pokud by takové oprávnění ani přes výzvu doloženo nebylo, bylo by na místě odvolání zamítnout jako nepřípustné.
14. Uvedená povinnost neplatí absolutně, např. podává-li stejná osoba jako účastník či jako zmocněnec v rámci obstrukční taktiky opakovaně listinná podání vykazující stejné vady, jedná se o zneužití práva, které nepoživá ochrany a podatele není nutné vyzývat podle § 37 odst. 3 správního řádu k odstranění nedostatku podání (srov. přiměřeně rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 12. 2018, č. j. 4 As 113/2018 – 39). V takovém případě je ovšem třeba, aby správní orgány dostatečně důkladně odůvodnily závěr o mnohočetném, opakovaném, systematickém či úmyslném čínění procesních úkonů bez doložení plné moci s úmyslem prodloužit dobu trvání správního řízení, tj. ze které konkrétní úřední činnosti či postupu je jim tato skutečnost známa (srov.

rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2020, č. j. 10 As 139/2020 – 33). Lze si jistě představit i jiné důvody, pro které správní orgán dospěje k závěru, že ve světle skutkových okolností konkrétní věci není nutné či smysluplné dotčenou osobu k doložení oprávnění jednat za účastníka řízení vyzývat.

15. Tyto důvody však musí být přezkoumatelně vtěleny do odůvodnění napadeného rozhodnutí (pokud je ve věci vydáno rozhodnutí). Nedostatky odůvodnění správního rozhodnutí nelze „dohánět“ procesní aktivitou správního orgánu po vydání napadeného rozhodnutí nebo v následném soudním řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 9. 2014, č. j. 9 As 82/2014 – 46, nebo ze dne 18. 1. 2018, č. j. 7 As 377/2017 – 20).
16. Takovým důvodem však nemůže být sám o sobě poukaz žalovaného na skutečnost, že Ing. J. se věnuje činnosti zmocněnce ve správním řízení dlouhodobě. Ani v případě tzv. „profesionálních zmocněnců“ nemůže správní orgán zcela rezignovat na povinnost vyzvat k odstranění vad podání dle § 37 odst. 3 správního řádu, třebaže tyto osoby právo dobře znají. Ostatně jinak by správní orgán neměl zmíněnou povinnost ani ve vztahu ke skutečným právním profesionálům, typicky advokátům; nic takového ovšem § 37 odst. 3 správního řádu neříká (srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2020, č. j. 1 As 268/2020 – 27). Žádné další důvody, pro něž žalovaný nepřistoupil k postupu dle § 37 odst. 3 správního řádu, napadené rozhodnutí neobsahuje, a z tohoto důvodu nemůže obstát.
17. Pokud žalovaný až ve vyjádření k žalobě odkazuje na sdělení likvidátora společnosti ODVOZ VOZU s.r.o. Ing. R. D., Ph.D., ze dne 21. 6. 2019, jeho hlavním smyslem je dát správním orgánům najevo, že likvidátorem neautorizovaná jednání jiných osob vystupujících jménem společnosti po jejím vstupu do likvidace dne 4. 6. 2019, nelze dle likvidátora přičítat této společnosti. Naopak z něj neplyne, že by likvidátor hodlal odvolat úkony učiněné před vstupem společnosti do likvidace. Jakkoliv krajský soud nyní nehodlá žalovaného nijak blíže instruovat, neboť mu to nepřísluší, zjednodušující závěr ve vyjádření k žalobě o „*neplatnosti přípisů jakýchkoliv zmocněnců, kterým byla plná moc k zastupování společnosti udělena*“ není na místě.
18. Zbývá dodat, že skutečnost, že napadené rozhodnutí bylo vydáno 1 rok po podání odvolání a žalobce v této době subjektivně přijal odvolání „za své“, nemá pro posouzení přípustnosti odvolání žádný význam.
19. Poslední poznámka krajského soudu směřuje k tomu, že v textu plné moci ze dne 8. 6. 2018 založené ve správním spise žalobce výslovně uvedl, že nedává zmocněnci souhlas k dalšímu postoupení zmocnění třetí osobě. I této okolnosti by měl žalovaný v dalším řízení v kontextu § 33 odst. 3 správního řádu věnovat pozornost, třebaže jej taktéž nezbavuje povinnosti pokusit se odstranit vady podání a vyzvat (údajného) zmocněnce k prokázání zastoupení (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2019, č. j. 10 As 237/2018 – 27).
20. Otázka zveřejňování soudních rozhodnutí na internetu nemá žádnou souvislost s předmětem tohoto řízení.

V. Závěr a náklady řízení

21. Krajský soud z výše uvedených důvodů shledal žalobu důvodnou a napadené rozhodnutí zrušil podle § 78 odst. 1 s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem vyjádřeným výše (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
22. O nákladech řízení žalovaného soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl v řízení procesně úspěšný, nicméně soud shledal důvody k postupu dle § 60 odst. 7 s. ř. s. a z důvodů hodných zvláštního zřetele žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal.
23. Důvody hodné zvláštního zřetele spatřuje krajský soud v tom, že procesní vada v postupu správních orgánů, pro kterou bylo napadené rozhodnutí zrušeno, vznikla v souvislosti s nepřehledným postupem žalobce, resp. nyní tvrzených zmocněnců, či v důsledku jejich procesní strategie. Společnost ODVOZ VOZU s.r.o. je svými obstrukčními taktikami ve správním řízení soudům dobře známa (srov. např. rozsudky ze dne 15. 6. 2021, č. j. 3 As 115/2019 – 37, nebo ze dne 27. 10. 2020, č. j. 8 As 82/2020 – 54). Neplnění povinností tohoto zmocněnce ve vztahu k obchodnímu rejstříku vedlo až k likvidaci společnosti v průběhu správního řízení. Odvolání nadto podal Ing. J. jako substitut zmocněnce, třebaže plná moc pro společnost ODVOZ VOZU s.r.o. substituci nejen nepřipouštěla, nýbrž výslovně zapovídala. Pro tento procesní nepořádek způsobený žalobcovou volbou zmocněnce proto krajský soud žalobci náhradu nákladů řízení nepřiznal. Stejným způsobem postupoval i Nejvyšší správní soud v odkazovaném rozsudku ze dne 28. 11. 2019, č. j. 10 As 237/2018 – 27, který se týkal skutkově i právně obdobné věci a s jehož závěry se krajský soud ztotožňuje.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o ní musí stěžovatele zastupovat advokát. To neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, právnické vzdělání, které se vyžaduje pro výkon advokacie.

Brno 10. listopadu 2021

Mgr. Filip Skřivan, v. r.
samosoudce